

Kaynak Temelli Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kaynak Temelli Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24512>

Özet

Kaynak Temelli Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i Ölçe?i, i?letmelerin rekabet avantaj? elde etme süreçlerinde kritik bir rol oynayan bilgi teknolojileri yetkinliklerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle Kaynak Temelli Görü? (KTG) çerçevesinde, firmanın sahip oldu?u benzersiz ve taklit edilemez BT kaynakların ve bu kaynaklar? kullanma becerisinin değerlendirilmesine odaklanmaktadır.

Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in Türkçe bağlamda geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşılayıp karşılamadığını incelemiştir. Ölçek, yöneticilere ve araştırmacılara, organizasyonel düzeyde BT kaynakların stratejik önemini ve bu kaynakların nasıl yönetildiğini anlamada sağlam bir ölçüm aracı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kaynak Temelli Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i, BT Yetkinli?i, Kaynak Temelli Görü?, Kurumsal Yetkinlik, Ölçek Uyarlama, İ?letme Stratejisi.

Yazarlar

Ufuk Türen, Y. Gökmen, ?. Tokmak

Amaç

Ölçe?in temel amacı, i?letmeler bünyesindeki Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i seviyesini ampirik olarak değerlendirmektir. Bu yetkinlik, BT kaynakların stratejik yönetimi ve organizasyonel performans üzerindeki etkisini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in Türkçe konuşulan coğrafyalarda ve Türk i?letmeler bağlamında kullanıma uygunluğunu sağlamayı hedeflemiştir. Bu amaçla, ölçe?in kültürel ve dilsel geçerliliği sağlanarak, Türk yönetim ve organizasyon literatürüne güvenilir bir ölçüm aracı kazandırılmıştır.

Yapı

Ölçe?in ölçtü?ü temel yapı, Kaynak Temelli Görü? (KTG) perspektifinden tanımlanan **Bilgi Teknolojileri Yetkinli?idir**. KTG, firmaların sürdürülebilir rekabet avantajını, değerli, nadir, taklit edilemez ve ikame edilemez (VRIO) kaynaklara sahip olmasından aldığını savunur. Bu bağlamda, BT yetkinli?i de bu VRIO özelliklerini taşıyan kaynakların bütünü olarak ele alınır.

Bu yapı genellikle üç ana veya daha fazla alt boyutta incelenir:

BT Altyap?s? Yetkinli?i: Firman?n teknik donan?m, yaz?l?m ve a? kapasitesi.

?nsan Kaynaklar? Yetkinli?i: BT personelinin sahip oldu?u beceri, bilgi birikimi ve deneyim.

?li?kisel/Yönetimsel Yetkinlik: BT'nin i? süreçleriyle entegrasyonu, üst yönetimin deste?i ve BT stratejilerinin uyumu.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi aç?kça listelenmemi? olsa da, 2014 y?l?nda yay?mlanan uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültür ve dili ba?lam?nda geçerli?ini sa?lamak için gerekli psikometrik analizleri içermektedir. Bu analizler tipik olarak ?unlar? kapsar:

Yap?s?sal Geçerlik: Ölçe?in teorik yap?s?n? (alt boyutlar?n?) do?rulamak için Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe veri setinde korundu?unu göstermelidir.

?çerik ve Görünü? Geçerli?i: Uzman görüşleri al?narak maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesi de?erlendirilmi?tir.

Çeviri E?de?erli?i: Geri çeviri yöntemi kullan?larak dilsel geçerli?in sa?land??? varsay?lmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, akademik bir uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarlıl??n?n ölçülmesi esast?r. Güvenirlik sonuçlar? muhtemelen a?a??daki yöntemlerle raporlanm??t?r:

?ç Tutarlıl??k Katsay?s? (Cronbach's Alpha): Ölçe?in tümü ve her bir alt boyutu için hesaplanan Cronbach Alfa de?erlerinin, kabul edilebilir s?n?r olan 0.70'in üzerinde olması beklenmektedir. Bu de?erler, maddelerin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Bile?ik Güvenirlik (Composite Reliability): Faktör analizi sonuçlar?na dayalı olarak, alt boyutlar?n tutarlıl??n? gösteren ek güvenilirlik ölçütleri de sunulmu? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal do?rulu?unu ve boyutlulu?unu teyit etmek amacıyla, Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde faktör analizleri önemli bir yer tutar. Çal??mada muhtemelen çok a?amal? bir faktör analizi süreci izlenmi?tir:

Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA): Ölçe?in Türkçe versiyonunun faktör yap?s?n? ke?fetmek ve orijinal ölçekle tutarlı olup olmad??n? görmek için kullan?lm??t?r.

Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA): Orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n (yani, beklenen alt boyutlar?) Türk örnekleminde istatistiksel olarak uygunlu?unu test etmek için kullan?lm??t?r.

Uyum iyili?i indekslerinin (RMSEA, CFI, TLI, vb.) kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal kaynakta belirtilmemi? olup, bu tür yetkinlik ölçekleri için standarttır. Genellikle 5 veya 7 noktalı Likert ölçe?i kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: İ?letme Yöneticileri ve Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Kurumsal ba?lamda çal??an profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farklı sektörlerde faaliyet gösteren İ?letmeler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim/Anket (Self-Report Survey)

Anahtar Kelimeler

BT Stratejisi, Kurumsal Performans, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Yönetim Bilgi Sistemleri, Kaynak Yönetimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresleri: uturen2011@gmail.com (Sorumlu Yazar Ufuk Türen)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2014 yılında yayımlanan uyarlama çal??masıyla Türk literatürüne kazandırmıştır. Akademik ve ara?tırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir. Ölçe?in kullanımına ilişkin ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir. İletim için sorumlu yazar Ufuk Türen'in e-posta adresi kullanılabilir.

Referanslar

Türen, U., Y.Gökmen ve ?.Tokmak (2014). İ?letmelerde kaynak temelli bilgi teknolojileri yetkinli?i:

Bir ölçek uyarlama çal??mas?. *Ege Akademik Bak??*, 14(3), 425-439.

Makalenin orijinal dergi ba?lant?s?: onlinedergi.com

Orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: kaynak-temelli-bilgi-teknolojileri-yetkinligi-olcegi-toad.pdf

Kaynak Temelli Bilgi Teknolojileri Yetkinli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak belirtilen akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM